

Utdanningsmeldingen 2011

Institutt for Informasjons- og Medievitenskap

1. Generell omtale av studietilbudet ved instituttet

	2009	2010	2011
Årsstudium	2	2	2
Bachelorprogram	7	7	7
Integr.master/profesjon	0	0	0
2-årig master	2	2	2
Sum	11	11	11

(Tabell 1. Antall studieprogram)

	2008	2009	2010	2011
Bachelor	45	43	38	39
Master	16	24	17	16
Ph.D.	1	2	0	1
Videreutd.	0	0	0	0
PPU	0	?	4	2
Sum	62	69	55	57

(Tabell 2. Antall emner fordelt på nivå)

Instituttet utmerker seg fortsatt som et institutt med mange ulike studieprogrammer på bachelornivå, både av teoretisk og mer praktisk orientert art. På bakgrunn av dette mangfoldet tilbyr også instituttet et stort antall emner på lavere grad.

På instituttets praktisk-orienterte BA-programmer har vi en rekke programspesifikke emner, og flere emner som av administrative årsaker har ulik emnekode selv om de innholdsmessig har tilnærmet likt innhold. Deltakelse i tverrfakultære studieprogrammer er også med på å gi instituttet mange emner, ettersom MatNat opererer med kun 10-poengsemner, mens de andre fakultetene for det meste har 15-poengsemner. Dette gjør at vi innenfor noen fagområder opererer både med emner på 10 studiepoeng og på 5 studiepoeng.

På bachelornivå har emneantallet økt med 1. Dette skyldes innføringen av MEVI 200 som et eget emne for bacheloroppgaven innen studieprogrammet i medievitenskap. Denne endringen innebærer en kvalitetsstyrking der bacheloroppgaven blir viet mer oppmerksomhet enn tidligere.

På masternivå har vi en bred portefølje av emner som tilbys uregelmessig. I 2011 ble det undervist i 16 kurs, hvorav 2 kurs har vært tilgjengelig både for studenter i informasjonsvitenskap og medievitenskap, mens de resterende 14 har vært jevnt fordelt på de to programmene. Antall kurs på engelsk har gått opp, fra 5 i 2009, via 8 i 2010, og til sammen 10 kurs i 2011. Av disse er 6 på masternivå og 4 på bachelornivå. Her har medievitenskap en undervekt av engelskspråklige kurs på bachelornivå, og vil vi vurdere muligheten for å tilby et 200-kurs på engelsk. I 2011 ble det også arrangert et Ph.D.-kurs knyttet til NFR-prosjektet *Journalistiske nyorienteringer*.

I 2011 ble det gjennomført en større revisjon av BA-programmet i informasjonsvitenskap som skal fases inn fra 2012. Bakgrunnen er at fagfeltet har utviklet og utvidet seg betydelig de siste 10 årene, og endringen medfører en faglig oppdatering der studentene forberedes på deltakelse i utviklingen av det moderne informasjonssamfunnet. Moderniseringen har medført at noen gamle kurs har blitt erstattet med nye kurs, en oppdatering av eksisterende kurs med nytt innhold, og innføring av helt nye kurs. Strukturmessig betyr dette en innføring av 10 studiepoengkurs, noe som er i tråd med Bologna-prosessen og gjør det enklere å motta utvekslingsstudenter. Endringene av BA-programmet i informasjonsvitenskap vil også ha innvirkninger på BA-programmene i nye medier, IKT og kognitiv vitenskap. Dette vil kartlegges i løpet av 2012.

Instituttet har også blitt invitert til et samarbeid av Institutt for Litterære, Lingvistiske og Estetiske Studier om et masterprogram i retorikk med oppstart i 2014. Dette er noe som vil kreve en vurdering med tanke på ressursbruk og behov, og vil bli tatt stilling til på et senere tidspunkt.

2. Kvalitativ omtale av studie- og studentstatistikk

Gjennomføring og frafall for nye studenter H 2011

Program	Nye studenter Høst 11	Registrert Vår 12	Permisjon	Overgang	Sluttet	Ikke reg v12	Tot reg v12
Årsstudium INFO	8	4	0	0	0	0	4
Årsstudium MEVI	24	24	1	0	3	0	23
Bachelor FILM	19	14	0	1	0	4	55
Bachelor IKT	22	14	0	1	3	4	43
Bachelor INFO	58	37	0	1	7	13	114
Bachelor JOURN	24	21	2	1	2	0	49
Bachelor KOGVIT	37	24	2	3	4	4	69
Bachelor MEVI	57	67	2	1	9	0	137
Bachelor NYMED	19	17	0	0	1	1	46
Integr. master/profesjon	0						0
2-årig master INFO	18	16	0	0	1	1	57
2-årig master MEVI	28	25	2	0	1	0	81

(Tabell 3 SV Opptak. Tabell 4 SV registrerte studenter. Tabell 4 for 2010)

Tabellen viser at en del studenter faller fra mellom første og andre semester, men dette varierer mellom studieprogrammene. Det skal også merkes at tallet for vår 2012 kan endres noe, ettersom de aller fleste studenter som ikke er registrert per slutten av februar vil etter 1. mars miste studieretten. De er dermed i praksis å regne som sluttet.

Frafallet særlig på BA-programmet IKT og i informasjonsvitenskap må sies å være betydelig, da IKT går fra 22 til 14 studenter, mens informasjonsvitenskap går fra 58 til 37 studenter fra høst 2011 til vår 2012.

Vi har også et betydelig frafall på BA-programmet i film/tv-produksjon, fra 19 til 14 studenter. På BA-programmene i journalistikk og i nye medier har vi et frafall på hhv. 3 og 2 studenter. Dette er relativt høyt frafall på program som i utgangspunktet kun tar opp 20-25 studenter pr år. Til tross for overbooking ved opptak er det færre studenter som faktisk starter på de praktiske studiene enn det vi har kapasitet til.

Tallene for BA-programmet i medievitenskap viser en økning på 10 studenter fra høst 2011 til vår 2012. Det ble tatt opp 57 studenter til programmet høsten 2011, men ved semesterstart vår 2012 oppgir FS 67 studenter for dette kullet, samtidig som 9 studenter har sluttet på programmet. Det tyder på at vi har en solid tilgang av interne studenter som tar overgang til medievitenskap fra andre studieprogrammer.

Se også kapittel 3 for en vurdering og redegjørelse av studiegjennomføring, frafall og tiltak på bachelornivå.

Masterprogrammet i medievitenskap høsten 2011 tok opp 28 studenter, av disse har kun 1 sluttet pr vår 2012. Masterprogrammet i informasjonsvitenskap kull 2011 har et frafall på 2. Det har vært en nedgang i opptak til master i informasjonsvitenskap fra 28 høst 2010 til 18 høst 2011. Men det skal samtidig påpekes at det har vært et relativt stort opptak vår 2012, så totalt er antall masterstudenter som holder på med kursdelen nå omtrent likt som i fjor. Generelt kan det sies at frafallet på masternivå er i ferd med å reduseres, og masterstudentene gjennomfører i stor grad på normert tid.

Faglig bakgrunn for masterstudentene

Semester	Totalt	Infovit UiB	Nye medier UiB	Kogvit UiB	IKT UiB	Informatikk UiB	Ekstern grad
2010h	28	11	8	4	1	1	3
2011v	2	1		1			
2011h	18	7	1	5	1		4
2012v	10	3	2	1			4

(Tabell 4a. Hvilken bakgrunn har masterstudentene i informasjonsvitenskap?)

For instituttet er det interessant å se hvor vi rekrutterer masterstudentene våre fra. På masterprogrammet i informasjonsvitenskap kommer en relativt stor andel av studenter fra andre studieprogrammer enn bachelorgrad i informasjonsvitenskap. Nye medier bidro med 8 av 28 i 2010. Det kullet som ble ferdig med bachelorgrad i Nye medier våren 2011 var lite, men 3 av disse har nå begynt på master i informasjonsvitenskap. Kognitiv vitenskap fra høsten 2010 til våren 2012 bidratt med totalt 11 nye masterstudenter i informasjonsvitenskap, noe som er et høyt antall fra et lite program, som også rekrutterer til andre masterprogrammer ved UiB.

Semester	Totalt	Mevi UiB	Film- og tv UiB	Retorikk UiB	Journalistikk UiB	Visuell kultur UiB	Nye medier UiB	Ekstern
2010h	27	13	1	1	1	5	1	5
2011v	5	4				1		
2011h	28	16	2	1	2	2		5
2012v	9	5		1			1	2

(Tabell 4b. Hvilken bakgrunn har masterstudentene i medievitenskap?)

Når det gjelder masterstudentene i medievitenskap, ser vi at de aller fleste kommer fra BA-programmet i medievitenskap, mens det også er noen fra de praktiske studieprogrammene, samt programmene i retorikk og visuell kultur. Fra nye medier-programmet ser vi at det er et lite opptak, da de fleste velger en mastergrad i informasjonsvitenskap i stedet. Masterprogrammet i medievitenskap har også en ikke ubetydelig ekstern rekruttering.

Studiepoengproduksjon

Nivå	Studiepoeng pr student 2009	Studiepoeng pr student 2010	Studiepoeng pr student 2011
Årsstudier	42,7	45,4	37,7
ÅRSV-INFO	31,3	39,1	8,8
ÅRSV-MEVI	50,2	47,2	43,0
Bachelorprogram	42,0	44,1	43,4
BASV-FILM	42,9	54,7	48,3
BASV-IKT	42,2	39,7	42,6
BASV-INFO	35,2	38,7	37,6
BASV-JOURN	51,5	45,6	51,2
BASV-KOGNI	41,6	41,0	33,8
BASV-MEVI	41,5	41,7	47,4
BASV-NYMED	46,5	49,9	46,8
BASV-VISKU	47,1	40,0	30,0
Masterprogram	44,0	46,4	41,0
MASV-INFO	46,2	45,8	37,5
MASV-MEVI	42,6	46,7	43,5
Integr. Master: MASV-IKT	35,8	11,3	0,0

(Tabell 5. SV Studiepoengproduksjon per student. Tabell 5 for 2010)

Tabellen over viser at instituttet har en relativt god og jevn studiepoengproduksjon på alle programmer. Det er små endringer fra i fjor på BA-programmene, mens det har gått noe ned på masternivå. Tabell 5 viser at studiepoengproduksjonen for de praktisk orienterte studieprogrammene er relativt høy, og at det samme gjelder for BA- og MA-programmene i medievitenskap.

Det at det er noe lavere gjennomsnittlig produksjon av studiepoeng på de informasjonsvitenskapelige programmene enn de medievitenskapelige skyldes trolig i hvert fall delvis stort frafall tidlig i studiet (se tabell 3). Når det gjelder årsstudiet i informasjonsvitenskap som skiller seg ut med et lavere tall enn de andre programmene, skyldes dette at det i 2011 har vært så få studenter at statistikken ikke er signifikant.

Uteksaminerte kandidater

Nivå	Kandidater 2011	Normert tid	Kandidater 2010	Normert tid
Tot INFOMEDIA	153		150	
Bachelor	116		114	
BASV-FILM	13	13	14	
BASV-IKT	8	7	2	1
BASV-INFO	23	16	24	16
BASV-JOURN	9	9	10	
BASV-KOGNI	11	10	5	4
BASV-MEVI	47	33	34	
BASV-NYMED	4	3	14	
BASV-VISKU			11	
Master	37		35	
MASV-INFO	11	5	11	7
MASV-MEVI	26	11	24	
MASV IKT	0		1	0

(Tabell 6. SV Ferdige kandidater. Tabell 6 2010)

Generelt viser tabell 6 at de fleste kandidatene på bachelornivå fullfører på normert tid, mens ca halvparten av masterstudentene fullfører på normert tid.

For de praktiske programmene gjelder det at nesten alle kandidatene gjennomførte på normert tid (unntatt én på nye medier) i 2011. Men når vi ser på frafall er ikke kandidatproduksjonen totalt sett tilfredsstillende. For alle disse programmene gjelder det at de startet med ca. 20 studenter på hvert program høsten 2008. Når da kun 13 kandidater fra film- og tv-produksjon, 9 fra journalistikk, og 4 fra nye medier gjennomfører hele studieløpet, mener vi at her er det forbedringspotensial.

BA-programmet i medievitenskap hadde 41 nye kandidater i 2011. 33 av disse gjennomførte på normert tid.

Masterprogrammet i medievitenskap produserte 26 kandidater. 11 av disse brukte normert tid. Det er grunn til å tro at stadig flere gjennomfører på normert tid, og at forsinkelser i større og større grad handler om at kandidatene leverer oppgaven et par måneder på overskudd. Beregninger viser at gjennomsnittlig antall semestre for de 19 kandidatene som fullførte våren 2011 er 4,8. For de 7 som fullførte høsten 2011 er tallet 4,6. For masterkandidatene i informasjonsvitenskap gjelder også dette: 3 av de som ikke leverte på normert tid i 2011 leverte tidlig i påfølgende semester. De siste hadde brukt ett eller to semestre over normert tid. Selv om vi ennå har et godt stykke å gå for å få det store flertallet av mastergradsstudentene ferdig på normert tid, er antall semestre på overtid redusert betydelig etter at vi innførte krav om fullføringsavtale for studenter som ikke leverer innen fristen.

Det skal nevnes at det også er noen kandidater, både på bachelor-nivå og master-nivå på begge fagområder, som bruker kortere tid enn normert, blant annet fordi de har en ekstern utdanning fra før. Dette framkommer ikke av disse tallene.

3. Oppfølging av universitetsstyrets og fakultetets mål og prioriteringer 2011

Kvalitet i utdanningen

Instituttet gir arbeidet med kvalitet i undervisningen høy prioritet. Kvalitet har mange dimensjoner som kommer til uttrykk på ulike måter både i de ulike studieprogrammene og i de ulike emner. Samtidig må man ta høyde for at kvalitet både kan være av faglig art, og av mer praktisk art, eller knyttet til læringsmiljø og det pedagogiske nivået. Dette siste punktet blir særlig vektlagt i Handlingsplanen for læringsmiljø ved universitetet 2011-2013, som understreker at kvalitet kan omhandle det fysiske, det psykososiale, eller det organisatoriske ved læringsmiljøet.

Kvalitetens ulike dimensjoner er særlig tydelig innenfor et så variert institutt som dette, der kvalitet innen de praktisk-orienterte utdanningene er av en helt annen art enn ved de teoretiske utdanningene. Ved å se på ulikhetene i læringsutbytteformuleringene blir nettopp dette understreket. Mens man i BA-programmet i medievitenskap blant annet skal utvikle analytiske ferdigheter, skal man i informasjonsvitenskap utvikle ferdigheter innen databasehåndtering og programmering. I et praktisk studieprogram som film- og fjernsynsproduksjon skal kandidaten få ferdigheter knyttet til planlegging og produksjon av reportasjer, samt spesialiserte ferdigheter innen en fagfunksjon. Revideringen av BA-programmet i informasjonsvitenskap må også sees som en kvalitetsmessig oppgradering da endringene tar hensyn til utviklingen på feltet knyttet opp mot de praktiske utfordringene studentene kommer til å møte etter endt utdannelse.

Vi mener også at bedre kvalitet er et ideal som alltid bør etterstrebtes, og at man ikke bør gjøre det som fungerer godt nok til en hvilepute. I stedet bør man hele tiden ha en kvalitativ vurdering av innhold og utbytte både på emnenivå og programnivå. Instituttet etterlever dette idealet gjennom å ha gode rutiner for å følge opp kursevalueringer og rapportene fra programsensorene. Et eksempel på at dette er gjort blir beskrevet under i presentasjonen av programsensors konklusjoner knyttet til BA-programmet i journalistikk.

Studiegjennomføring på bachelornivå

Som statistikken i kapittel 2 viser er det et relativt stort frafall på enkelte studieprogram. Frafallet er særlig et problem ved de praktiske programmene. Det er svært uheldig for instituttet at vi ikke klarer å fylle opp studieplassene særlig på det utstyrstunge og undervisningsintensive programmet i film- og tv-produksjon når vi samtidig vet at dette er et av de mest attraktive studieprogrammene ved UiB med høyest primærselektertall. Det er først og fremst opptakstekniske årsaker som gjør at programmet går med ledig kapasitet.

Frafallet på nye medier kan settes i sammenheng med flere ting: feltet er i stadig endring og kan skape uklare rammer for faget. Samtidig uttrykker studenter at faget har en sterkere informasjonsvitenskapelig innretning enn de i utgangspunktet så for seg. De aller fleste studentene har også jobber ved siden av studiene, noe som kan bidra til frafallet. Det er imidlertid positivt at frafallet i 2011 har vært betraktelig mindre enn tidligere år, uten av vi med sikkerhet kan si hvorfor.

Fra høsten 2012 håper vi å kunne fylle studieplassene fra dag 1 gjennom å endre opptaksrutinene våre ved å innføre obligatorisk oppmøte på orienteringsmøtet for INFOMEV1106. Dette møtet holdes i semesterstartuken før undervisningen starter. Det betyr at vi tidlig vil ha oversikt over hvor mange som starter på studiene og kan supplere opptaket før undervisningen starter.

Frafallet på informasjonsvitenskap og IKT har vært stabilt nokså høyt i flere år, og blant grunner til dette kan det nevnes at arbeidsmarkedet for disse gruppene har vært godt og mange går ut i jobb før de er ferdige med graden. Samtidig er karakterkravene fra videregående skole nokså lave. Når man ser frafallet i sammenheng med disse faktorene blir det ikke vurdert som et stort problem, men snarere som en konsekvens av IT-fagenes natur. Instituttet tror derfor ikke at revisjonen av BA-programmet i informasjonsvitenskap vil bidra til å redusere frafallet i betydelig grad ettersom dette i stor grad ikke skyldes tematikk, aktualitet og kvalitet, men utenforliggende forhold.

Innen kognitiv vitenskap har frafallet vært minkende, og programsensor mener at dette indikerer at studentenes forståelse av og tilfredshet med hva programmet dreier seg om har økt. Det planlegges imidlertid å innføre et studiemestringskurs i forbindelse med KOG101 som kan bidra til å senke frafallet ytterligere.

Internasjonalisering

Foreløpige tall som foreligger i dag viser at instituttet har hatt noe nedgang i antall utvekslingsstudenter som sendes ut, men basert på økningen av engelskspråklige kurs fra 8 i 2010 til 10 i 2011 viser at instituttet har økt pågang i antall utenlandske studenter. Se kap.4 for mer om dette.

Status for implementering av det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket

Instituttet er godt i gang med å implementere det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket gjennom å skrive læringsutbyttebeskrivelser for alle kursene. Dette er per i dag gjennomført for alle emner på bachelornivå, og er under utarbeidelse på masteremner.

Det skal også understrekes at revisjonen av BA-programmet i informasjonsvitenskap tar hensyn både til kvalifikasjonsrammeverket og internasjonalisering gjennom en standardisering der de fleste emnene blir på 10 studiepoeng.

Tiltak for studentaktiv forskning

Instituttet har en intensjon om å integrere masterstudenter tettere inn i forskergruppene. Dette har vi så langt klart med vekslet hell, ettersom forskergruppene er svært ulike når det kommer til aktivitetsnivå og hvilken type aktivitet de driver. Vi ønsker imidlertid å sørge for at masterstudentene tildeles en forskergruppe og inviteres med inn i dette. Dette arbeidet er igangsatt hos enkelte forskergrupper.

Instituttet ønsker også å stimulere studenter på masternivå til konferansedeltakelse, gjerne som et ledd i en rekrutteringsstrategi til Ph.D.-studiet.

4. Generell kvalitativ presentasjon av resultat, planer, utfordringer:

Instituttet hadde en omfattende evaluering av de praktiske studieprogrammene i 2008. Vi har oppnevnt programsensorer for alle studieprogrammene, en ordning som fungerer godt og som vi opplever som nyttig. Dette har imidlertid ikke fungert like godt på BA-programmet i nye medier, men her arbeider med å finne en ny programsensor. I år har vi mottatt programsensorrapporter for medievitenskap, journalistikk, film- og TV-produksjon, informasjonsvitenskap, IKT og kognitiv vitenskap.

Instituttet evaluerer undervisningen hvert år, og har også omfattende programevalueringer ved behov. Enkeltemner evalueres etter regelen minimum hver tredje gang det gjennomføres. I tillegg vil fagutvalget involveres i forbedring av studentevalueringer, og i informasjonsvitenskap vil vi i år teste mulighetene for å innføre elektronisk studentevaluering i forelesning, blant annet gjennom utprøving av et system for real-time tilbakemelding.

I løpet av kommende år planlegger vi av flere grunner ingen større programevalueringer. For det første vil det nye BA-programmet i informasjonsvitenskap være for ferskt til å gi en god vurdering av. I tillegg har endringene i dette programmet konsekvenser for BA-programmene i IKT, kognitiv vitenskap, og nye medier, og også mindre påvirkninger på de andre praktisk-orienterte studieprogrammene. Instituttleder har også nedsatt en arbeidsgruppe i forbindelse med etableringen av «medieklyngen», og gjennom dette arbeidet vil det bli kartlagt hvilke behov de berørte studieprogrammene vil ha. Vi anser det som unødvendig å evaluere de praktiske programmene før dette arbeidet er gjennomført, og ettersom dette også vil berøre studieprogrammene i medievitenskap anser vi det også som overflødig å vurdere disse per dags dato.

Generelt viser programsensorrapportene at det er enkelte utfordringer som gjør seg gjeldende i flere studieprogrammer. Det trekkes frem i alle de praktiske BA-programmene, samt informasjonsvitenskap, at studentene er misfornøyde med strukturen på førstesemesterstudiene. Studentene ved de praktiske programmene peker særlig på at felleskurset INFOMEVI106 blir for bredt, og det pekes også på det blir for lite av det faget de har valgt å studere i første semester. I tillegg mener studentene at oppfølgingen av studentevalueringene ikke er god nok. Jevnt over rapporterer programsensorene at studieprogrammene i medievitenskap og informasjonsvitenskap virker å være godt integrert og gjennomført. Fagutvalget peker også på at det er ønskelig med flere tverrfaglige emner mellom medievitenskap og informasjonsvitenskap.

Studieprogrammene i medievitenskap

I følge programsensors rapport er det et på bachelornivå et misforhold mellom forventningene som studentene har og det faktiske innholdet av faget. Mange studenter har gitt tilbakemelding på at programmet er for lite orientert ut mot arbeidslivet, og at de ønsker flere praktiske innslag. På masternivå ser studentene også på utdannelsen som i hovedsak relevant for forskning, selv om dette

ikke gjenspeiles i det faktiske karrierevalget. Programsensor konkluderer med at det ikke er opplagt at de medievitenskapelige programmene i større grad skal være praktisk orienterte. Samtidig mener han at hva som sees som praktisk også er et spørsmål om definisjon, ettersom studentene ser retorikkprogrammet som relativt «praktisk». Det går klart frem at instituttet bør bli bedre til å fremheve de ferdighetene og kompetansene som utdanningen faktisk gir. Det er en spenning mellom ulike studentgrupper hva kritikk angår, men at den relativt store kritikken mot at så mange emner er historisk orientert bør tas i betraktning ved at programrådet vurderer hvorvidt det er for mange temamessige overlappinger mellom ulike emner.

Studieprogrammene i informasjonsvitenskap

Revisjonen av BA-programmet har bakgrunn i at informasjonsvitenskap som fagfelt har utviklet og utvidet seg betydelig de siste 10 årene. Ved å tilpasse studieplanen til disse endringene i samfunnet og i faget forbereder vi studentene på deltakelse i utviklingen av det moderne informasjonssamfunnet. Endringen reflekterer også de ansattes faglige kompetanse og forskningsinteresser, noe som gjør at undervisningen i enda større grad blir forskningsbasert.

Programsensor for informasjonsvitenskap mener at programmene på begge nivå er “velkomponerte og gjennomføres på en utmerket måte”. Han peker på samme måte som flere av programsensorene i de andre programmene at studentene er noe misfornøyde med strukturen av førstesemesterstudiet, og at det ikke synes å være en fast rutine for å følge opp studentevalueringer.

De praktiske bachelorprogrammene

Tilbakemeldingene fra de ulike programsensorene er nyttig informasjon for utredningen av de praktisk-orienterte studieprogrammene som nå er satt i gang med tanke på et mulig samarbeid om en medieklynge i Bergen.

De praktiske BA-programmene blir evaluert som gode studietilbud, men det påpekes også fra flere hold at det pr. dag ikke er tilstrekkelig ressurser til å drive programmene på en faglig optimal måte. Samtlige programsensorer trekker særlig inn ressursbehovet som kursenes særlige svakhet, og viser til at behovet ikke er dekket hverken når det gjelder utstyr og undervisningskrefter. Det ser ut til at særlig studentene i nye medier-programmet er frustrerte over studiehverdagen knyttet til dette. Programsensorene stiller spørsmål ved hvor fornuftig det er å ha fellesemner for de praktiske utdanningene, og i følge programsensor i film- og tv-produksjon bør det enten argumenteres sterkere overfor studentene at tverrfaglighet er et krav fra bransjen, eller man bør la de ulike programmene spesialisere seg så tidlig som mulig. Programsensor i journalistikk gjentar sin bekymring fra i fjor om at profesjonsutdannelsen har blitt svekket ved at de praktiske programmene har fått felles introduksjonskurs, men han håper at en samlokalisering i «medieklyngen» «vil redde utdanningen ut av det dødvannet den befinner seg i».

Programsensorene for journalistikk og film- og tv-produksjon understreker at selv om studieprogrammene er praktisk-orienterte er det viktig å beholde den faglige identiteten og nettopp ta høyde for at dette er universitetsutdannelse. Det kommer imidlertid tydelig frem av

ressursbehovet at hensyn til den faglige identiteten ikke kan fungere som en unnskyldning for ikke å ta tak i de ressursmessige utfordringene.

Journalistikk: Til tross for at ressursbehovet er programmets svakhet, er studentene svært positive til deler av undervisningen og henviser til dyktige faglærere. Ettersom studentene i 2010 mente at det var for lite praksis i programmet, ble antall innleveringer justert betraktelig opp i 2011 samtidig som at semesteret begynte tidligere. Dette har ført til at studentene nå mener at arbeidsmengden er for stor. Programsensor ser imidlertid ut til ikke å se dette som et stort problem da arbeidspresset nå «ikke [er] ulik en journalists hverdag», og at problemet med manglende kreativitet og dårlig tilbakemelding er en «helt vanlig studentfrustrasjon». Programsensor foreslår at det settes inn to fulltidsstillinger knyttet til programmet for å ivareta kontinuitet og journalistfaglig kompetanse, men instituttet vurderer det som fordelaktig at undervisningen holdes av deltidslærere som også praktiserer journalistikk.

Film- og tv-produksjon: Programsensor er generelt sett positiv til studiet som hun mener holder et godt nivå, og fremhever det som ett der de praktiske og teoretiske dimensjonene balanserer godt sammen, men at de faktiske ferdighetene man opparbeider seg gjennom denne dynamikken bør fremheves bedre overfor studentene. Hun peker også på at det er behov for en masterutdanning knyttet til programmet.

Nye medier: Fagansvarligs rapport fra studieturen finansiert gjennom PEK-midler til London i mai 2011 viser at det er grunnlag for å gjøre en moderat revisjon av studieprogrammet. Studentene er til dels frustrerte med studiehverdagen, og uttrykker at beskrivelsen av faget er lite illustrerende for hvilke ferdigheter de faktisk får. Mange savner større fokus på webdesign og grafisk design, mens det også blir lagt vekt på at programmering bør prioriteres. Samtidig mener de at digital kompetanse er avgjørende for produksjon til nye medier, og faglærer mener det er ingen tvil om at faget har en viktig rolle. Rapporten foreslår moderate studieplanendringer som bør tas i betraktning så snart som mulig.

Tverrfakultære programmer

Kognitiv vitenskap: Programsensor mener at studieprogrammet allerede er godt etablert og holder høy kvalitet. Det er positivt at studentmengden øker, og han henviser til at programmet tiltrekker seg «eksepsjonelt gode studenter» - det er generelt gode resultater, og han trekker også frem at en av de tidligere studentene har fått pris for beste masteroppgave i Edinburgh. Han mener at slike suksesshistorier bør utnyttes i rekruttering og motivering. Han mener imidlertid at den høye andelen studenter som ikke møter til oppmeldte eksamener er et problem som det bør etableres tiltak mot.

IKT: Programsensor skriver at programmet har en god faglig sammensetning med «en aktuell profil som reflekterer de kvalifikasjonene studiet lover», og peker på at IKT-programmet oppleves av fagmiljøene som et verdifullt utgangspunkt for faglig samarbeid mellom instituttet og Institutt for informatikk. Hun gjør imidlertid oppmerksom på det relative store frafallet og at gjennomsnittskarakterene har gått noe ned. Fagmiljøet er også positiv til de tverrfakultære samarbeidsmulighetene dette programmet gir, og mener at den nye studieplanen i informasjonsvitenskap vil bidra til å lette dette ytterligere.

Læringsmiljø

Det har vært særlige utfordringer knyttet til de praktiske BA-programmene både når det gjelder ressursbruk og det sosiale miljøet. Alle programsensorene understreker at de praktiske programmene at det mangler ressurser både knyttet til praktisk erfaring, lokaler, og at det er behov for heltidsstillinger knyttet til undervisning. Også programsensor i medievitenskap noterer at studentene savner en praktisk komponent i utdanningen. På bakgrunn av dette anser vi planene om en «medieklynge» som et meget viktig steg i retning av et oppgradert læringsmiljø for instituttets studenter generelt sett, men som en særlig nødvendig utvikling for å sikre studentene ved de praktiske BA-programmene ferdighetene som er beskrevet i læringsutbytteformuleringene. Det har også vært utfordringer knyttet til det å skape faglig identitet og kullfølelse blant studentene. Innenfor BA-programmet for nye medier har det vært et stort frafall i løpet av første semester, og programsensor for journalistikkprogrammet understreker bekymring for et stort frafall av studenter fra kullene i 2009 og 2010. Se også kap. 5 for planlagte tiltak for læringsmiljøet.

Et tiltak som har vært særlig viktig for både for det faglige og det sosiale læringsmiljøet for BA-programmet i nye medier var en studietur til London finansiert gjennom "Program for evaluering og kvalitetsutvikling" (PEK), administrert ved Utdanningsavdelingen på Universitetet i Bergen. Bakgrunnen for at nye medier fikk disse midlene var utfordringer knyttet til frafall, faglig identitet og at de nye mediene er i stadig forandring og derfor er vanskelig å undervise i. Målene med reisen var blant annet å forstå studentenes læringshverdag, styrke faglig identitet, og å danne et grunnlag for en moderat revidering av faget, og faglærerne i samarbeid med studentassistent samlet inn et godt empirisk grunnlag for dette under reisen.

Vurdering og sensur

Vurderingsformene som brukes ved instituttet varierer både mellom emnene og de ulike BA-programmene og gjenspeiler på ulike måter de ulike læringsutbytteformuleringene i det enkelte emner og program. Den praktiske delen av BA-programmet i informasjonsvitenskap vurderes gjennom de obligatoriske oppgavene, mens den teoretiske delen testes gjennom skoleeksamen. I de praktisk orienterte BA-programmene blir studentene vurdert i den praktiske delen gjennom ulike former for produksjoner. Til produksjonene skal det typisk også skrives et refleksjonsnotat og en rapport knyttet til produksjonen. På den måten blir studentene både prøvd i de praktiske ferdighetene de tilegner seg gjennom studiet, men også refleksjonene de gjør seg basert på de teoretiske elementene i studiene.

For BA-programmet i medievitenskap er viktige læringsutbytttemål kunnskap om ulike sider av det medievitenskapelige fagfeltet, metodisk innsikt og analytiske evner. De ulike målene prøves gjennom obligatoriske innleveringsoppgaver, hjemmeeksamen og emneoppgaver. I tillegg skal bacheloroppgaven gi studenten grunnleggende kunnskap om hvordan man gjennomfører et forskningsprosjekt.

På masterkursene varierer vurderingsformen. På kursdelen leverer studentene gjerne obligatoriske muntlige og/eller skriftlige bidrag underveis, og avslutter kurset med en

emneoppgave eller hjemmeeksamen. I noen kurs er det også muntlig prøving. Masteroppgaven utgjør den største delen av studiet, og gjennom arbeidet med masteroppgaven skal studentene ha lært seg hele prosessen for et forskningsprosjekt. Studentene vurderes på bakgrunn av oppgaven og gjennom en muntlig presentasjon av oppgaven samt en muntlig eksamen.

På de medievitenskapelige emnene har instituttet en ordning der alle eksamensoppgaver kvalitetssikres av undervisningskoordinator, som trekker inn andre ved behov. Denne ordningen omfatter ikke de informasjonsvitenskapelige emnene fordi man opplever på dette fagfeltet det som vanskelig for andre enn de som underviser i emnet å vurdere eksamensoppgaver.

Når det gjelder ekstern sensur, har instituttet vedtatt følgende ordning: Emner på 100-nivå skal ha ekstern sensor hvert tredje år. Hvis det er nye emneansvarlige skal det alltid være en ekstern sensor. På 200-nivå skal det være ekstern sensor på emneoppgaver/semesteroppgaver med veiledning.. På skoleeksamen og hjemmeeksamen gjelder samme regel som for 100-nivå.

Også flere av programsensorene har evaluert vurdering- og sensurformene ved instituttet. Generelt er tilbakemeldingen at programmene har en god miks mellom ulike former for evaluering, og at studentene karaktermessig klarer seg godt. Programsensor for film- og tv-produksjon understreker særlig at studentproduksjonene har tilsvarende kvalitet som andre profesjonsutdannelse som programsensor kjenner til i Danmark, men understreker også at man med fordel kan eksperimentere mer med eksamensformene.

Internasjonalisering

	2009	2010	2011
Totalt	34	33	29
Bilateral	16	20	15
Erasmus	17	11	14
Individ	1	1	
Nordplus		1	

Tabell 7. Utreisende utvekslingsstudenter

Vi viser til at tallene for utvekslingsstudenter i 2011 ikke er helt sikre, da ny rutine med én årlig søknadsfrist gjør at vi ikke per i dag har oversikt over hvorvidt de aktuelle studentene reiste ut høsten 2011 og/eller våren 2012. Søkerne fordeler seg jevnt på hhv. Erasmus- og bilaterale avtaler. Vi vil antagelig se en viss nedgang i antall utreisende når endelige tall foreligger.

Når det gjelder innreisende studenter, framkommer ikke disse i det tallmaterialet vi nylig har mottatt. Det er dessuten betydelige feilkilder i tidligere rapporter om dette, da innreisende studenter er kodet med fakultetstilhørighet, mens mange av de innreisende studentene som tar emner ved instituttet tar emner ved flere fakulteter og er kodet med tilhørighet til særlig MatNat. Vi tror at antall innreisende studenter som tar emner ved vårt institutt har vist en svak økning og er fordelt på flere emner enn tidligere, bl.a. som følge av at vi har økt tilbudet av engelskspråklige emner til 10 i 2011, mot 8 i 2010.

Det er verdt å trekke inn at programsensor for kognitiv vitenskap viser til at mange studenter på dette programmet benytter seg av utvekslingsmuligheter, og han peker på at det nå ikke er noen obligatoriske emner i 5.semester også gjør utveksling enklere enn før.

Våre planer for en tettere kobling mellom forskning og utdanning i internasjonaliseringsarbeidet knytter seg opp til et ønske om å få i gang flere utvekslingsavtaler på masternivå som passer for våre mastergradsstudenter mht. struktur, tema og nivå. Det er komplisert å reise på utveksling under skriving av masteroppgaven, da utveksling generelt sett er knyttet til studiepoengsproduksjon gjennom kursdeltakelse. Vi ønsker å se på ulike muligheter for i større grad å oppmuntre masterstudenter til å dra til utlandet i forbindelse med datainnsamling og presentasjon av paper på konferanser.

Det er ønskelig med større faglig engasjement i arbeidet med internasjonalisering. I dagens situasjon er dette stort sett en administrativ oppgave og ansvar. Med faglig engasjement og utvikling av kontaktnett ville det være mulig å gi studentene mer kvalifiserte og spesifiserte råd mht. utveksling. Særlig gjelder dette Erasmus-avtalene, som er ment å være faglig forankret

5. Handlingsplaner

Styrking av læringsmiljøet

Handlingsplan for styrking av universitetets læringsmiljø vektlegger særlig tre aspekter ved læringsmiljøet: det fysiske, det psykososiale og det organisatoriske læringsmiljøet. Instituttet ønsker et større fokus på studentenes faktiske behov knyttet til læringsmiljøet ved å gjøre fagutvalget mer synlig ved instituttet i løpet av 2012. Dette er allerede igangsatt ved at fagutvalget ble invitert til å bidra til utdanningsmeldingen.

Når det gjelder det fysiske læringsmiljøet, uttrykker fagutvalget at studentene generelt sett er fornøyde med arbeidsplassene både på lavere og høyere grad. Likevel vet vi at det er knyttet særlige behov for de praktiske BA-programmene. I fjorårets utdanningsmelding ble det understreket behov knyttet til oppgradering av studio- og redigeringsfasiliteter for de praktiske BA-programmene. Det ble søkt om midler fra Eiendomsavdelingens investeringsbudsjett og som et tiltak utenfor rammen til en ny lysrigg til bruk i studio A og C i o.etc. Dette ble imidlertid ikke innvilget, så vi har fortsatt behov knyttet til dette.

Planene om en «medieklynge» der de store medieaktørene i Bergensområdet og instituttet skal gå sammen for bedre ressursutnyttelse og et dynamisk miljø er et meget viktig steg i retning av et oppgradert læringsmiljø for instituttets studenter generelt sett, men som en særlig nødvendig utvikling for å sikre studentene ved de praktiske BA-programmene ferdighetene som er beskrevet i læringsutbytteformuleringene.

Når det gjelder det psykososiale læringsmiljøet, har vi sett at det er utfordringer knyttet til å skape kullfølelse særlig hos studentene i enkelte av de praktiske studieprogrammene, og fagutvalget peker på at integreringen av bachelorstudentene er manglende. Innenfor BA-programmet for nye medier har det vært et stort frafall i løpet av første semester, og programsensor for journalistikkprogrammet understreker bekymring for at 1/3 av antall studenter fra kullene i 2009 og 2010 har sluttet på faget.

Samtidig mener fagutvalget at det sosiale miljøet har blitt bedre etter gjenopprettelsen av Informatica.

Instituttet følger også opp universitets fokus på alumni og håper at alumniarrangementer der tidligere studenter forteller om sine nåværende jobber kan skape et mer helhetlig bilde av hvilke fremtidige karrierer utdannelsene ved instituttet kan føre til og dermed større motivasjon og målrettethet blant studentene. I tillegg til et generelt alumniarrangement for alle studietilbudene, planlegges det et arrangement også for kognitiv vitenskap. Et annet tiltak for det psykososiale læringsmiljøet er instituttet aktive arbeid med å integrere masterstudenter bedre inn i forskergruppene (se også kap. 3).

Med tanke på det organisatoriske læringsmiljøet understreker programsensorene en generell tilfredshet med tanke på administrasjonens arbeid og støtte. Fagutvalget peker imidlertid på utfordringer knyttet opp til mangelfull informasjon både på lavere og høyere grad om fagtilbud, studieløp, eksamen, pensum og endringer av forelesningsplan, og peker på at retningslinjer for seminarledere bør nedskrives. På masternivå er det også behov for bedre oppfølging av masterkontraktene, da det er svært forskjellig hvor mye veiledning man får. Dette har også blitt påpekt som en utfordring fra staben, og det foreslås at det gjennomføres jevnlig seminarer der instituttets seniorer går i dialog med juniorene angående praksiser rundt veiledning. Fagutvalget peker også på at Fagkritisk dag i liten grad er et faktisk forum mellom studenter og ansatte, og de ønsker en styrking på dette området.

Akademisk redelighet i utdanningen

Handlingsplan for arbeidet med akademisk redelighet i utdanningen understreker at «det er viktig for studiekvaliteten ved Universitetet i Bergen at studenter er kjent med etiske problemstillinger og de grunnleggende verdier i akademisk arbeid, og dyktiggjøres i god vitenskapelig praksis og akademisk redelighet». Dette er også sentralt ved utdanningen ved instituttet, selv om vi innser at arbeidet med dette ikke har vært så helhetlig og gjennomgående som vi skulle ønsket. Per i dag er det i stor grad opp til den enkelte kursansvarlige å vektlegge redelighet og understreke de etiske problemstillingene og faktiske konsekvensene knyttet til fusk og plagiat.

Instituttet legger ut informasjon om korrekt referanseteknikk og sitatbruk på Mi side for alle emner på 100- og 200-nivå, men til tross for at informasjonen er tilgjengelig er det ingen garanti for at dette blir tatt til etterretning. Vi ønsker å innføre obligatorisk gjennomgang av dette i forbindelse med seminargruppene og/eller introduksjonskursene. I tillegg vil vi vurdere å innføre erklæringer for at innleveringer oppgaver ikke er plagierte. Vi vil også vurdere å inkludere informasjon om redelighet i utdanningen som obligatorisk på introduksjonskursene.

6. Oppsummering

Hovedinntrykket etter 2011 er at instituttet fremdeles tilbyr aktuelle studieprogrammer av høy kvalitet. Dette inntrykket blir ytterligere forsterket av de vedtatte studieplanendringene i BA-programmet i informasjonsvitenskap.

Det er imidlertid klart at det er utfordringer knyttet til de praktiske BA-programmene. Disse utfordringene er hovedsakelig knyttet til strukturelle og ressursmessige hensyn, og er ikke uventet for relativt nyetablerte og ambisiøse studieprogrammer. Samtlige praktiske studieprogrammer vurderes som å være av god kvalitet der studentene sitter igjen med viktig og aktuell kompetanse på høyde med sammenlignbare tilbud andre steder i Norden, og særlig nye medier - til tross utfordringene knyttet til et stadig skiftende faglig landskap - ser ut til å ha et særlig potensiale for å være et nyskapende og unikt studietilbud. Instituttet ser på det å bruke eksterne praktikere på kontrakter som en fordel for fagenes kontakt med bransjen, men mener at det er en utfordring at disse har for liten forankring i fast stab.

På sikt må det vurderes å gjøre en revidering av de praktiske studieprogrammene, og da særlig nye medier. Samtidig er instituttet i en dynamisk prosess der både endringene i BA-programmet i informasjonsvitenskap og etableringen av «medieklyngen» vil påvirke og bidra til en videreutvikling av disse programmene. Dette vil være fokus for arbeidsgruppen som er nedsatt for å se på de praktiske programmene i lys av «medieklyngen».

En instituttintern utredning om medieklyngen (desember 2011), peker på at en samlokalisering vil kunne gi muligheter for en faglig oppgradering av de praktisk orienterte programmene, og vil kunne bidra til å øke deres kvalitet, attraktivitet og yrkesrelevans. En samlokalisering forventes å ville gi bedre tilgang på utstyr og egnede lokaler, samt gi bedre kontaktmuligheter mellom studentene og mediebransjen i form av samarbeid om undervisning, prosjektarbeid og praksisplasser. Prosjektet slik det nå foreligger er unikt i Norden, og kan gi UiB og instituttet en praktisk orientert utdanning med internasjonalt særpreg. Utredningen peker også på at prosjektet vil være ressurskrevende, både i en drifts- og etableringsfase, og kan vanskelig realiseres uten friske ressurser. Instituttet vil vie dette prosjektet stor oppmerksomhet fremover.

Tatt i betraktning dagens situasjon med en medieklynge på trappene, ønsker vi i utgangspunktet ikke å gjøre noen endringer i programporteføljen slik den i dag foreligger, men vi bør ta stilling til hvordan vi ønsker å forholde oss til det planlagte masterprogrammet i retorikk som etter intensjonen vil innføres i 2014 uavhengig av om instituttet blir med på samarbeidet eller ikke.